ଭାରତ ସଂଘ

ବନାମ

ବନ୍ତ ରାମ (ମୃତ) ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଇତ୍ୟାଦି

ଏପ୍ରିଲ 22,1996

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 :

ଧାରା 3 (d), 18, 26, 28A, 54-କ୍ଷତିପୂରଣ-ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଧାରା 28A ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆବେଦନ- ଧାରା 54 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପରେ ଏହା ଉତ୍ଥାପିତ ହେବ ନାହିଁ-କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ-ଯେହେତୁ ଧାରା 28A ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ରହିତ କାରଣରୁ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ବିହୀନ ବୋଲି ଜଣାଗଲା, ଅବମାନନା ଆବେଦନ ଯୋଗୁଁ, ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବା ସରକାରଙ୍କୁ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାକୁ ବଞ୍ଚିତ କରେନାହିଁ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 7757/1996 ଇତ୍ୟାଦି

W.P. ସଂଖ୍ୟା 10987/1998ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 13.7.94 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏ. ଏସ୍. ନାମ୍ବିଆର, ଡବ୍ଲୁ. ଏ. କାଦ୍ରି, ଅନୀଲ କଟିୟାର ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଡଃ ରାଜୀବ ଧାୱନ, ରାଜୀବ ଗର୍ଗ, ଏନ୍. ଡି. ଗର୍ଗ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (1)/1894 (ସଂକ୍ଷେପରେ, 'ଅଧିନିୟମ') ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା 10 ଜୁଲାଇ 1979 ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଧାରା 11 ଅନୁଯାୟୀ 13 ମାର୍ଚ୍ଚ 1981 ମସିହାରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପ୍ରତିବାଦ ବିନା କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଥିଲେ । ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦାବିଦାରମାନେ ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ବିଚାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ଉପରେ, 6 ନଭେମ୍ବର 1985 ମସିହାରେ ଧାରା 26 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ, ଦାବିଦାରମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 1987 ମସିହା ମେ 21ରେ କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଡିସେମ୍ବର 4, 1987ରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 28- A ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଫେବୃଆରୀ 28, 1989 ତାରିଖରେ ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ

ଉପରେ ଆଧାର କରି କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 13 ଜୁଲାଇ 1994ରେ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି. ସଂଖ୍ୟା. 10987/93ରେ ଏକ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଡକ୍ଟର ରାଜୀବ ଧାୱନ ଯୁକ୍ତି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଧାରା 28A କେବଳ ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 26 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ତାହା ନୁହେଁ ବରଂ ଯେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 54 ଅନୁଯାୟୀ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ । ଆମେ ଏହି ବିବାଦରେ କୌଣସି ଦୃଢତା ପାଉନାହୁଁ । ଧାରା 28A ନିଜେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅଧ୍ୟାୟ III ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରେ; ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଅଧ୍ୟାୟ III ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ବିଚାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ । ସୀମାନ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଧାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣକୁ ସୂଚିତ   କରେ । ଧାରା 3 (d) " ନ୍ୟାୟାଳୟ " କୁ ମୂଳ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟଳୟ କିମ୍ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ । ଧାରା 28A ର ଉପ-ଧାରା (1) " ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦେବା " କୁ ପରିକଳ୍ପନା କରେ, ଅର୍ଥାତ୍, ଭାଗ III ରେ ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ବିଚାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ଆବେଦନ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଧାରା 54 ଅଧିନିୟମର ଅଧ୍ୟାୟ VIII ରେ ଆସେ । ତେଣୁ, ଅପିଲୀୟ ଅଦାଲତ/ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଏବଂ ବିଚାରାଦେଶ ଧାରା 28A ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ । ଏହି ବିବାଦ ଆଉ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସମାଧାନ ହୋଇନାହିଁ । ବାବୁ ରାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ , [1995] 2 SCC 689 ଏବଂ ଏହା ପରେ ଅନ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ସମାହାର, ଏହି ବିଷୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । ତେଣୁ, ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 54 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପରେ ଧାରା 28A ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ 12 ନଭେମ୍ବର 1992ରେ ଅନୁମତି ପାଇଥିଲା ଏବଂ ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଭାରତ ସଂଘ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଅଧିବକ୍ତା ଅବମାନନାର ଆବେଦନରେ, ରାଶି ଜମା କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ସେହି ଆଧାରରେ, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶକୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ, ଭାରତ ସଂଘ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ଆମେ ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ଦୃଢତା ପାଉନାହୁଁ । ଉପରୋକ୍ତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ କେବଳ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଧାରା 28A ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ରହିତ କାରଣରୁ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ବିହୀନ ବୋଲି ଜଣାଗଲା, ଅବମାନନାର ଆବେଦନ ହୋଇ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ଅର୍ଥର ଦେୟ, ଭାରତ ସଂଘକୁ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ବୈଧତା ଉପରେ ଆପତ୍ତି କରିବାକୁ ବଞ୍ଚିତ କରେ ନାହିଁ ।

ତା'ପରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ 1992 ରୁ 1996 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କିଛି ଅବହେଳା ରହିଛି ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଉଚିତ । ଆମେ

ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା କଷ୍ଟକର ମନେ କରୁଛୁ । ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପୂର୍ବରୁ ମୂଳ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ SLP ଦାଖଲ କରିସାରିଛନ୍ତି, ତେଣୁ ଏହି ଅବହେଳାଗୁଡ଼ିକ ଏହି କ୍ରମରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ ।

ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ଏବଂ ଧାରା 28A ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି । ଯଦି ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇସାରିଛି, ତେବେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାର ହକଦାର । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଜି.ଏନ. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।